

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

- 4166** *Reial decret llei 10/2020, de 29 de març, pel qual es regula un permís retribuït recuperable per a les persones treballadores per compte d'altri que no prestin serveis essencials, a fi de reduir la mobilitat de la població en el context de la lluita contra la COVID-19.*

I

El Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, va adoptar una sèrie de mesures en relació amb la limitació de la mobilitat de les persones, així com de les activitats socials i econòmiques del nostre país, que han contribuït a contenir l'avanç de la COVID-19.

Des de llavors el Govern ha acordat, a través de diversos instruments normatius, diferents iniciatives dirigides a ordenar l'aplicació de les mesures que s'han entès com a necessàries per protegir les persones del risc de contagi, per atendre les que són especialment vulnerables, per garantir la prestació de serveis sanitaris i socials essencials, així com per vetllar per les empreses i les persones treballadores que es vegin afectades en l'aspecte econòmic i productiu, de manera que puguin recuperar la normalitat tan aviat com es remoguin les circumstàncies excepcionals que a dia d'avui tenen paralitzat ja gran part del teixit productiu, assistencial i de serveis al nostre país.

Totes aquestes mesures, particularment les que han incidit en la limitació de la mobilitat de les persones, han contribuït a contenir l'avanç de la COVID-19. El teletreball, les mesures de flexibilitat empresarial i la resta de mesures econòmiques i socials adoptades les últimes setmanes estan permetent alhora minimitzar l'impacte negatiu sobre el teixit empresarial i l'ocupació.

Tanmateix, malgrat l'impacte que aquestes mesures de distanciament social està tenint per afavorir el control de l'epidèmia, la xifra total de persones encomanades i de víctimes de la COVID-19 que ingressen a les unitats de cures intensives, a vegades durant períodes relativament llargs, amb un efecte d'acumulació de pacients, ha continuat creixent, i provoca una pressió creixent sobre el Sistema Nacional de Salut i, en particular, sobre els serveis assistencials.

Per això, atenent les recomanacions dels experts en l'àmbit epidemiològic, és necessari adoptar noves mesures que aprofundeixin en el control de la propagació del virus i evitar que l'acumulació de pacients a les unitats de cures intensives porti a la seva saturació.

II

Tenint en compte que l'activitat laboral i professional és la causa que explica la major part dels desplaçaments que es produeixen actualment al nostre país, s'ha posat de manifest la necessitat d'adoptar una mesura en l'àmbit laboral, que permeti articular la limitació de moviments esmentada i reduir-la fins als nivells que permetin aconseguir l'efecte volgut.

La prioritat de la regulació que conté aquesta norma és, per tant, limitar al màxim la mobilitat. I els sectors d'activitat les persones treballadores dels quals s'exclouen del gaudi obligatori del permís es justifiquen per estrictes raons de necessitat.

III

Aquest Reial decret llei regula un permís retribuït recuperable per a personal laboral per compte d'altri, de caràcter obligatori i limitat en el temps entre els dies 30 de març i 9 d'abril (tots dos inclosos), per a tot el personal laboral per compte d'altri que presti serveis en empreses o entitats del sector públic o privat que duen a terme les activitats no essencials qualificades com a tal a l'annex.

Queden exceptuats de l'aplicació d'aquest Reial decret les persones treballadores que tinguin el contracte suspès durant el període indicat i les que puguin continuar prestant serveis a distància.

Les autoritats competents delegades, en el seu àmbit de competència, poden modificar o especificar, mitjançant les ordres necessàries, les activitats que es veuen afectades pel permís retribuït recuperable que preveu aquest article i els seus efectes.

Les disposicions transitòries estableixen excepcions puntuals i limitades per a (i) les activitats que es puguin veure perjudicades de manera irremediable o desproporcionada pel permís que estableix aquest Reial decret llei i (ii) el personal d'activitats de transport que estigui efectuant un servei en la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

Per la seva banda, les disposicions addicionals estableixen previsions específiques per a empleats públics i personal amb legislació específica pròpia, serveis essencials de l'Administració de justícia i altres col·lectius.

IV

L'article 86 de la Constitució permet al Govern dictar reials decrets llei «en cas de necessitat extraordinària i urgent», sempre que no afectin l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general.

El reial decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, sempre que, tal com ha exigint reiteradament el nostre Tribunal Constitucional (sentències 6/1983, de 4 de febrer, F 5; 11/2002, de 17 de gener, F 4; 137/2003, de 3 de juliol, F 3, i 189/2005, de 7 de juliol, F 3; 68/2007, F 10, i 137/2011, F 7), la finalitat que justifica la legislació d'urgència sigui subvenir a una situació concreta, dins dels objectius governamentals, que per raons difícils de preveure requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, principalment quan la determinació d'aquest procediment no depèn del Govern.

Així mateix, la necessitat extraordinària i urgent d'aprovar la mesures que inclou aquest Reial decret llei s'inscriu en el judici polític o d'oportunitat que correspon al Govern (STC 61/2018, de 7 de juny, FJ 4; 142/2014, d'11 de setembre, FJ 3) i aquesta decisió, sens dubte, comporta una ordenació de prioritats polítiques d'actuació (STC, de 30 de gener de 2019, Recurs d'inconstitucionalitat núm. 2208-2019), i que són mesures d'índole laboral destinades a reparar els perjudicis econòmics i en l'àmbit de l'ocupació, derivats de la crisi de la COVID-19, així com protegir l'ocupació i mantenir l'activitat econòmica. Els motius d'oportunitat que s'acaben d'exposar demostren que, en cap cas, aquest Reial decret llei no constitueix un supòsit d'ús abusiu o arbitrari d'aquest instrument constitucional (STC 61/2018, de 7 de juny, FJ 4; 100/2012, de 8 de maig, FJ 8; 237/2012, de 13 de desembre, FJ 4; 39/2013, de 14 de febrer, FJ 5).

En suma, en les mesures que adopta aquest Reial decret llei concorren les circumstàncies de necessitat extraordinària i urgent que preveu l'article 86 de la Constitució, i cal considerar, d'altra banda, que els objectius que es pretenen assolir amb aquell no es poden aconseguir a través de la tramitació d'una llei pel procediment d'urgència.

Així mateix, cal assenyalar que aquest Reial decret llei no afecta l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució espanyola, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general.

V

Aquest Reial decret llei respon als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, tal com exigeix la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. A aquest efecte, posa de manifest el compliment dels principis de necessitat i eficàcia atès l'interès general en què es fonamenten les mesures establertes, i el reial decret llei és l'instrument més adequat per garantir-ne la consecució. Així, respon a la necessitat de minimitzar el risc d'un impacte incontrolat i irreversible de la situació d'emergència extraordinària que se segueix de l'estat d'alerta sanitària provocada per la COVID-19, tant en l'activitat econòmica com en el manteniment i la salvaguarda de l'ocupació, i s'eviten així situacions de desprotecció i es garanteix el restabliment i la recuperació de l'activitat econòmica.

De la mateixa manera, és proporcional, ja que regula els aspectes imprescindibles per aconseguir el seu objectiu, i limita els seus efectes a la concurrència de la situació temporal i extraordinària descrita. Igualment, s'ajusta al principi de seguretat jurídica, i és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic.

Així mateix, compleix també el principi de transparència, ja que identifica clarament el seu propòsit i s'ofereix una explicació, sense que s'hagin dut a terme els tràmits de participació pública que estableix l'article 26 de la Llei 50/1997, del Govern, a l'empara de l'excepció que, per als reials decrets llei, regula l'apartat 11 del precepte esmentat. Finalment, en relació amb el principi d'eficiència, aquest Reial decret llei no imposa cap càrrega administrativa addicional a les que ja hi havia abans.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta de la ministra de Treball i Economia Social, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres, en la reunió del dia 29 de març de 2020.

DISPOSO:

Article 1. Àmbit subjectiu d'aplicació.

1. Aquest Reial decret llei s'aplica a totes les persones treballadores per compte d'altri que prestin serveis en empreses o entitats del sector públic o privat i l'activitat de les quals no s'hagi paraitzat com a conseqüència de la declaració d'estat d'alarma que estableix el Reial decret 463/2020, de 14 de març.

2. No obstant això, queden exceptuats de l'àmbit d'aplicació:

a) Les persones treballadores que prestin serveis en els sectors qualificats d'essencials a l'annex d'aquest Reial decret llei.

b) Les persones treballadores que prestin serveis en les divisions o en les línies de producció l'activitat de les quals es correspongui amb els sectors qualificats d'essencials a l'annex d'aquest Reial decret llei.

c) Les persones treballadores contractades per (i) les empreses que hagin sol·licitat o que estiguin aplicant un expedient de regulació temporal d'ocupació de suspensió i (ii) aquelles a les quals se'ls autoritzi un expedient de regulació temporal d'ocupació de suspensió durant la vigència del permís que preveu aquest Reial decret llei.

d) Les persones treballadores que estan de baixa per incapacitat temporal o el contracte de les quals estigui suspès per altres causes previstes legalment.

e) Les persones treballadores que puguin seguir exercint la seva activitat amb normalitat mitjançant el teletreball o qualsevol de les modalitats no presencials de prestació de serveis.

Article 2. Permís retribuït.

1. Les persones treballadores que estiguin dins de l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret llei gaudeixen d'un permís retribuït recuperable, de caràcter obligatori, entre el 30 de març i el 9 d'abril de 2020, tots dos inclusivament.

2. Aquest permís comporta que les persones treballadores conserven el dret a la retribució que els correspondria si estiguessin prestant serveis amb caràcter ordinari, inclosos el salari base i els complements salarials.

Article 3. *Recuperació de les hores de treball no prestades durant el permís retribuït.*

1. La recuperació de les hores de treball es pot fer efectiva des de l'endemà de la finalització de l'estat d'alarma fins al 31 de desembre de 2020.

2. Aquesta recuperació s'ha de negociar en un període de consultes obert a l'efecte entre l'empresa i la representació legal de les persones treballadores, que ha de tenir una durada màxima de set dies.

En el supòsit que no hi hagi representació legal de les persones treballadores, la comissió representativa d'aquestes per a la negociació del període de consultes l'han d'integrar els sindicats més representatius i representatius del sector a què pertanyi l'empresa i amb legitimació per formar part de la comissió negociadora del conveni col·lectiu aplicable. La comissió l'ha de conformar una persona per cada un dels sindicats que compleixin els requisits esmentats, i s'han de prendre les decisions per les majories representatives corresponents. En cas que no es conformi aquesta representació, la comissió l'han d'integrar tres persones treballadores de la mateixa empresa, triats de conformitat amb el que recull l'article 41.4 del Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

En qualsevol dels supòsits anteriors, la comissió representativa s'ha de constituir en el termini improrrogable de cinc dies.

Durant el període de consultes, les parts han de negociar de bona fe, amb vista a la consecució d'un acord. Aquest acord requereix la conformitat de la majoria de les persones que integren la representació legal de les persones treballadores o, si s'escau, de la majoria dels membres de la comissió representativa sempre que, en tots dos casos, representin la majoria de les persones que s'hagin vist afectades per aquest permís extraordinari.

Les parts poden acordar en qualsevol moment la substitució del període de consultes pels procediments de mediació o arbitratge previstos als acords interprofessionals d'àmbit estatal o autonòmic a què fa referència l'article 83 de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

L'acord a què s'arribi pot regular la recuperació de totes o de part de les hores de treball durant el permís que regula aquest article, el preavis mínim amb què la persona treballadora ha de conèixer el dia i l'hora de la prestació de treball resultant, així com el període de referència per a la recuperació del temps de treball no efectuat.

Si no s'arriba a un acord durant aquest període de consultes, l'empresa ha de notificar a les persones treballadores i a la comissió representativa, en el termini de set dies des de la finalització d'aquell, la decisió sobre la recuperació de les hores de treball no prestades durant l'aplicació del permís.

3. En qualsevol cas, la recuperació d'aquestes hores no pot comportar l'incompliment dels períodes mínims de descans diari i setmanal previstos a la llei i al conveni col·lectiu, l'establiment d'un termini de preavis inferior al que recull l'article 34.2 de la Llei de l'Estatut dels treballadors, ni la superació de la jornada màxima anual prevista al conveni col·lectiu que sigui aplicable. Així mateix, s'han de respectar els drets de conciliació de la vida personal, laboral i familiar reconeguts legalment i convencionalment.

Article 4. *Activitat mínima indispensable.*

Les empreses que hagin d'aplicar el permís retribuït recuperable que regula aquest article poden establir, en cas que sigui necessari, el nombre mínim de plantilla o els torns de treball estrictament imprescindibles amb la finalitat de mantenir l'activitat indispensable. Aquesta activitat i aquest mínim de plantilla o torns ha de tenir com a referència la mantinguda en un cap de setmana ordinari o en festius.

Article 5. *Adaptació d'activitats.*

El ministre de Sanitat, en la seva condició d'autoritat competent delegada, pot modificar o especificar, mitjançant les ordres necessàries, les activitats que es veuen afectades pel permís retribuït recuperable que preveu aquest article i els seus efectes.

Disposició transitòria primera. *Garanties per a la represa de l'activitat empresarial.*

En els casos en què sigui impossible interrompre de manera immediata l'activitat, les persones treballadores incloses en l'àmbit subjectiu d'aquest Reial decret llei poden prestar serveis el dilluns 30 de març de 2020 amb l'únic propòsit de portar a terme les tasques imprescindibles per poder fer efectiu el permís retribuït recuperable sense perjudicar de manera irremediable o desproporcionada la represa de l'activitat empresarial.

Disposició transitòria segona. *Continuïtat dels serveis de transport.*

Les persones treballadores de l'àmbit del transport que estiguin efectuant un servei no inclòs en aquest Reial decret llei en el moment de la seva entrada en vigor han d'iniciar el permís retribuït recuperable una vegada finalitzat el servei en curs, inclosa com a part del servei, si s'escau, l'operació de retorn corresponent.

Disposició addicional primera. *Empleats públics.*

El Ministeri de Política Territorial i Funció Pública i els competents a les comunitats autònomes i les entitats locals queden habilitats per dictar les instruccions i les resolucions que siguin necessàries per regular la prestació de serveis dels empleats públics inclosos en l'àmbit d'aplicació del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, amb l'objecte de mantenir el funcionament dels serveis públics que es considerin essencials.

Disposició addicional segona. *Personal amb legislació específica pròpia.*

1. Respecte del personal comprès a l'article 4 del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, s'han de dictar les instruccions i les resolucions necessàries per determinar el règim jurídic aplicable tant pel que fa al caràcter essencial dels seus serveis com a la seva organització concreta.

2. Les instruccions i les resolucions a què es refereix l'apartat primer les han de dictar, en els seus àmbits respectius, les autoritats competents de les Corts Generals, dels altres òrgans constitucionals de l'Estat, el Ministeri de Defensa, el Ministeri de l'Interior, el Ministeri de Justícia, el Centre Nacional d'Intel·ligència i el Banc d'Espanya i el Fons de Garantia de Dipòsits.

Disposició addicional tercera. *Serveis essencials a l'Administració de justícia.*

Els jutges, els fiscals, els lletrats de l'Administració de justícia i la resta del personal al servei d'aquesta han de seguir atenent les actuacions processals no suspeses pel Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i, d'aquesta manera, han de complir els serveis essencials fixats consensuadament pel Ministeri de Justícia, el Consell General del Poder Judicial, la Fiscalia General de l'Estat i les comunitats autònomes amb competències en la matèria, i plasmats a la Resolució del secretari d'Estat de Justícia de data 14 de març de 2020, amb les adaptacions que si s'escau siguin necessàries a la vista del que disposa aquest Reial decret llei. Així mateix, ha de continuar prestant serveis el personal de l'Administració de justícia que sigui necessari per a la prestació de serveis essencials del Registre Civil de conformitat amb les instruccions del Ministeri de Justícia.

Disposició addicional quarta. *Continuació de l'activitat.*

Poden continuar les activitats no incloses a l'annex que hagin estat objecte de contractació a través del procediment que estableix l'article 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.

Disposició addicional cinquena. *Personal d'empreses adjudicatàries de contractes del sector públic.*

El permís retribuït recuperable que regula aquest Reial decret llei no és aplicable a les persones treballadores de les empreses adjudicatàries de contractes d'obres, serveis i subministraments del sector públic que siguin indispensables per al manteniment i la seguretat dels edificis i la prestació adequada dels serveis públics, inclosa la prestació d'aquests de manera no presencial, tot això sense perjudici del que estableix l'article 34 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor el mateix dia de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 29 de març de 2020.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN

ANNEX

No és objecte d'aplicació el permís retribuït que regula aquest Reial decret llei a les persones treballadores per compte d'altri següents:

1. Les que efectuïn les activitats que s'han de continuar duent a terme a l'empara dels articles 10.1, 10.4, 14.4, 16, 17 i 18 del Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i de la normativa aprovada per l'autoritat competent i les autoritats competents delegades.

2. Les que treballen en les activitats que participen en la cadena de proveïment del mercat i en el funcionament dels serveis dels centres de producció de béns i serveis de primera necessitat, inclosos aliments, begudes, alimentació animal, productes higiènics, medicaments, productes sanitaris o qualsevol producte necessari per a la protecció de la salut, i se'n permet la distribució des de l'origen fins a la destinació final.

3. Les que prestin serveis en les activitats d'hostaleria i restauració que prestin serveis de lliurament a domicili.

4. Les que prestin serveis en la cadena de producció i distribució de béns, serveis, tecnologia sanitària, material mèdic, equips de protecció, equipament sanitari i hospitalari i qualsevol altres materials necessaris per a la prestació de serveis sanitaris.

5. Les imprescindibles per al manteniment de les activitats productives de la indústria manufacturera que ofereixen els subministraments, els equips i els materials necessaris per al desenvolupament correcte de les activitats essencials que recull aquest annex.

6. Les que efectuen els serveis de transport, tant de persones com de mercaderies, que es continuïn duent a terme des de la declaració de l'estat d'alarma, així com les que hagin d'assegurar el manteniment dels mitjans utilitzats per a això, a l'empara de la normativa aprovada per l'autoritat competent i les autoritats competents delegades des de la declaració de l'estat d'alarma.

7. Les que prestin serveis en institucions penitenciàries, de protecció civil, salvament marítim, salvament i prevenció i extinció d'incendis, seguretat de les mines, i de trànsit i seguretat viària. Així mateix, les que treballen en les empreses de seguretat privada que prestin serveis de transport de seguretat, de resposta davant alarmes, de ronda o vigilància discontinua, i els qui sigui necessari utilitzar per dur a terme serveis de seguretat en garantia dels serveis essencials i el proveïment a la població.

8. Les indispensables que donen suport al manteniment del material i els equips de les forces armades.

9. Les dels centres, serveis i establiments sanitaris, així com les persones que (i) atenguin persones grans, menors, persones dependents o persones amb discapacitat, i les persones que treballin en empreses, centres d'R+D+I i biotecnològics vinculats a la COVID-19, (ii) els estabularis associats a aquests, (iii) el manteniment dels serveis mínims de les instal·lacions associats a aquests i les empreses subministradores de productes necessaris per a la recerca esmentada, i (iv) les persones que treballen en serveis funeraris i altres activitats connexes.

10. Les dels centres, serveis i establiments d'atenció sanitària a animals.

11. Les que prestin serveis en punts de venda de premsa i en mitjans de comunicació o agències de notícies de titularitat pública i privada, així com en la seva impressió o distribució.

12. Les d'empreses de serveis financers, inclosos els bancaris, d'assegurances i d'inversió, per a la prestació dels serveis que siguin indispensables, i les activitats pròpies de les infraestructures de pagaments i dels mercats financers.

13. Les d'empreses de telecomunicacions i audiovisuals i de serveis informàtics essencials, així com les xarxes i les instal·lacions que els suporten i els sectors o subsectors necessaris per al seu funcionament correcte, especialment els que siguin imprescindibles per a la prestació adequada dels serveis públics, així com el funcionament del treball no presencial dels empleats públics.

14. Les que presten serveis relacionats amb la protecció i l'atenció de víctimes de violència de gènere.

15. Les que treballen com a advocats, procuradors, graduats socials, traductors, intèrprets i psicòlegs i que assisteixin a les actuacions processals no suspeses pel Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i, d'aquesta manera, compleixen els serveis essencials fixats consensuadament pel Ministeri de Justícia, el Consell General del Poder Judicial, la Fiscalia General de l'Estat i les comunitats autònomes amb competències en la matèria i plasmats a la Resolució del secretari d'Estat de Justícia de data 14 de març de 2020, i les adaptacions que si s'escau es puguin acordar.

16. Les que presten serveis en despatxos i assessories legals, gestories administratives i de graduats socials, i serveis aliens i propis de prevenció de riscos laborals, en qüestions urgents.

17. Les que presten serveis en les notaries i els registres per al compliment dels serveis essencials fixats per la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública.

18. Les que prestin serveis de neteja, manteniment, reparació d'averies urgents i vigilància, així com les que prestin serveis en matèria de recollida, gestió i tractament de residus perillosos, així com de residus sòlids urbans, perillosos i no perillosos, recollida i tractament d'aigües residuals, activitats de descontaminació i altres serveis de gestió de residus i transport i retirada de subproductes o en qualsevol de les entitats pertanyents al sector públic, de conformitat amb el que estableix l'article 3 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.

19. Les que treballin en els centres d'acollida a refugiats i en els centres d'estada temporal d'immigrants i a les entitats públiques de gestió privada subvencionades per la Secretaria d'Estat de Migracions i que operen en el marc de la protecció internacional i de l'atenció humanitària.

20. Les que treballen en activitats de proveïment, depuració, conducció, potabilització i sanejament d'aigua.

21. Les que siguin indispensables per a la provisió de serveis meteorològics de predicció i observació i els processos associats de manteniment, vigilància i control de processos operatius.

22. Les de l'operador designat per l'Estat per prestar el servei postal universal, amb la finalitat de prestar els serveis de recollida, admissió, transport, classificació, distribució i lliurament a l'efecte exclusiu de garantir el servei postal universal.

23. Les que presten serveis en els sectors o subsectors que participen en la importació i el subministrament de material sanitari, com les empreses de logística, transport, emmagatzematge, trànsit duaner (transitaris) i, en general, totes les que participen en els corredors sanitaris.

24. Les que treballen en la distribució i el lliurament de productes adquirits en el comerç per Internet, telefònic o per correspondència.

25. Qualsevol altres que prestin serveis que s'hagin considerat essencials.